

STYRESAK

Saksnummer: 85/20

Sakskategori: Orienteringssak

Sakstittel: Modell for forskningsledelse - lokal forskningsledelse

Til: Styret
Fra: Rektor

Dato: 20.11.2020
Saksbehandler: Rektor
Arkivnr:

1. Saksdokumenter

- Saksutredning

2. Saksutredning

2.1 Bakgrunn

Rektor viser til tidligere saker til styret med orientering om Modell for forskningsledelse som er utarbeidet i samråd med programrådet for doktorgradsprogrammet.

Som det fremgår av Sluttdokument fra programrådet er rektors utgangspunkt for modellen at faglige beslutninger som i dag fattes på avdelingsnivå fortsatt skal fattes på avdelingsnivå men at faglige beslutninger på institusjonsnivå som i dag tas av rektor bør bli mer demokratisk forankrede, bedre faglig funderte og dermed få bedre kvalitet.

- Hensikten med å etablere en forskningsledelsesfunksjon er å sikre at rektor har støtte i kvalitetsansvaret på institusjonsnivå på både utdannings- og forskningssiden av prorektor.
- Hensikten med faglige organ med ansvar for forskning og doktorgradsprogram på institusjonsnivå er at faglige beslutninger på institusjonsnivå baseres på økt og bredere faglig og demokratisk involvering og innflytelse.

Det fremgår også av Sluttdokument fra programrådet at rektor, basert på vedtak om prorektor for forskning og lokal forskningsledelse, etterfølgende vil gjennomføre en prosess med fokus på økt faglig og demokratisk involvering i beslutninger på institusjonsnivå med fokus på forskning og doktorgradsprogram.

Modellen har altså tre element som henger sammen, og som vedtas og rulles ut i tre trinn:

1. Prorektor

2. Lokal forskningsledelse
3. Faglig organ for forskning på institusjonsnivå

I denne saken beskrives spesielt status i arbeidet med lokal forskningsledelse, og hvordan den lokale forskningsledelsen tenkes å inngå i en sammenheng med prorektor for forskning og et fagligt organ for forskning på institusjonsnivå.

2.2 Utredning og vurdering

2.1.1. Prorektor

På bakgrunn av arbeidet med modell for forskningsledelse vedtok styret i september 2020 følgende:

Styret vedtar modell for forskningsledelse på institusjonsnivå, med ansvarsområde, stillingsomfang og kompetansekrav for prorektor for forskning i tråd med forslaget fra rektor og programrådet for doktorgradsprogrammet, jf. drøftingssak S-sak 49-19 i juni 2020 og vedlegg til denne styresaken.

Kunsthøgskolens rektorat består av tre roller: rektor, valgt prorektor og tilsatt prorektor. Den valgte prorektoren er stedfortreder for rektor.

Dagens valgte prorektor har ansvarsområder innen utdanning og benevnes fremover «prorektor for utdanning». Ny prorektorrolle har ansvarsområder innen forskning og benevnes «prorektor for forskning».

[...]

Prorektorstillingen er utlyst med beskrivelse av følgende rolle og ansvar.

Arbeidsoppgaver og ansvarsområder, viktigste oppgaver:

- Strategisk og faglig utvikling av kunstnerisk utviklingsarbeid og forskning sammen med ledergruppen. Dette inkluderer:
- Overordnet utvikling av forskningsmiljø og -kultur
- Helhetlig strategisk utvikling, oppfølging og kvalitetssikring av kunstnerisk utviklingsarbeid og forskning.
- Utvikling av forskningsintegritet, -etikk og god forskningspraksis
- Utvikle og programmere skolens utadrettede aktiviteter knyttet til kunstnerisk utviklingsarbeid og forskning, inkludert KHiOs forskningsuke
- Deltakelse i redaksjon og formidling av kunstnerisk utviklingsarbeid og forskning ved institusjonen og i eksterne fora

Programansvar for doktorgradsprogrammet:

- Ansvar for kvalitet i doktorgradsprogrammet i samråd med programrådet
- Utvikling av veilederkompetanse og utvikling av felles veilederforum
- Lede stipendiatforum
- Representant i nasjonalt forskerskolestyre

Det planlegges at styret behandler tilsetting av prorektor for forskning på styremøtet i januar 2021.

2.2.2. Lokal forskningsledelse

Forslag til modell for forskningsledelse fra rektor og programråd for doktorgradsprogrammet beskriver at den overordnede hensikten med modellen er en tydeliggjøring av ansvar på hhv nivå 1 og nivå 2. I forbindelse med styrets behandling i september fikk styret opplyst følgende om det videre arbeid:

Det som gjenstår, er å avklare detaljer i modell for forskningsledelse på avdelingsnivå. Rektor vil avklare dette i løpet av høsten basert på innspill fra

avdelingene, slik at styret kan få orientering om en løsning for forskningsledelse på avdelingsnivå i desember 2020.

Rolle og ansvar

I følge modellen foreslås rolle og ansvar beskrevet slik at lokal forskningsleder kan:

- ha ansvar for fagspesifikk forskningskvalitet (i samråd med dekan)
- være fagspesifikk representant i Kunsthøgskolens forskningsutvalg, programråd for doktorgradsprogram o.likn.
- bidra i utviklingen av forskningsmiljø og -kultur lokalt
- bidra i fagspesifikke seminarer
- fungere som fagfelle-støtte ved eksterne søknader
- delta som representant på konferanser om forskning innen fagfeltet
- delta ved tilsetting av søkere stipendiatstillinger

Ressurser og lokale løsninger

Ansvarsfordelingen mellom nivå 1 og nivå 2 følges opp av en omfordeling av ressurser på rektoratets budsjett slik:

- Prorektor for forskning, 60% årsverk (i motsetning til tidligere løsning som var 100%)
- Lokal forskningsledelse, 60% årsverk (etter nærmere vurdering av fordelingen mellom avdelingene)

Som oppfølging har rektor drøftet løsning med lokal forskningsledelse med dekaner og programråd for doktorgradsprogrammet. På denne bakgrunn planlegger rektor at tilskudd til avdelingens lokale forskningsledelse gjøres disponibler for avdelingene, slik at 10% av avdelingens fastlønn for lokal forskningsledelse regnskapsmessig føres på rektoratets budsjett.

Avdelingene avklarer egne løsninger for å få etablert rollen som lokal forskningsledelse, slik at rollen har minst 20 prosent ressurs, enten ved at avdelingen egenfinansierer (+10% eller mer) eller ved å samarbeide med andre avdelinger om en felles lokal forskningsledelse. Dette er innarbeidet i budsjettforslaget for 2021.

2.2.3. Faglig organ for forskning på institusjonsnivå

- forsknings- og forskerutdanningsutvalg

Rektor mener at det er viktig at faglige beslutninger på institusjonsnivå baseres på økt og bredere faglig og demokratisk involvering og innflytelse. Rektoratet har som en midlertidig løsning brukt programråd for doktorgradsprogrammet til å sikre demokratisk involvering og innhente faglige perspektiv på saker knyttet til kunstnerisk utviklingsarbeid og forskning, blant annet i arbeidet med modell for forskningsledelse og utvikling av Kunsthøgskolens retningslinjer for forskningsintegritet og god forskningspraksis. Programrådet har (som Kunsthøgskolens øvrige programråd for studieprogram) i henhold til Kunsthøgskolens kvalitetssystem følgende mandat:

Programråd er et rådgivende organ for faglig ledelse, kvalitetssikring og kvalitetsutvikling av studieprogrammet. Programrådet har også rådgivende funksjoner knyttet til undervisnings- og vurderingsformer, læringsutbyttebeskrivelser, integrering av utveksling i utdanningen, faglig bruk av læringsplattformer oa.

Mandat:

Et faglig organ for forskning på institusjonsnivå skal fungere som et rådgivende organ for rektor i alle saker knyttet til forskning på institusjonsnivå. Det kan innebære et mandat knyttet til:

- Forslag til strategi for kunstnerisk utviklingsarbeid og forskning
- Rådgivning om kvalitet i kunstnerisk utviklingsarbeid og forskning
- Vurdering av forskningsintegritet og god forskningspraksis
- Utvikling av forskningsmiljø og -kultur på institusjonsnivå
- Utvikling av Kunsthøgskolens fagspesifikke forskningskvalitet (i samråd med dekan)
- Utviklingen av felles seminarer knyttet til kunstnerisk utviklingsarbeid og forskning

Basert på erfaringene med å benytte programråd for doktorgradsprogrammet som et rådgivende organ for forskning, vurderer rektor at det kan være hensiktsmessig å integrere disse to funksjoner, slik at det opprettes et forsknings- og forskerutdanningsutvalg på institusjonsnivå. Et slik utvalg vil da i tillegg til ovenstående mandat ha mandat som gjelder programrådet for doktorgradsprogrammet.

Sammensetning:

- 4 medlemmer fra avdelingene (blant lokale forskningsledere)
- 2 stipendiatrepresentanter
- 1 leder (prorektor for forskning)

Med medlemmer fra lokal forskningsledelse, sikres at sammenheng mellom nivå 1 og nivå 2 styrkes.

Rektor er i gang med å drøfte dette med dekaner og programråd for doktorgradsprogrammet og planlegger å fremme forslag for styret om opprettelse av utvalget på styrets møte i januar 2021.

- utdanningsutvalg

Parallelt med opprettelsen av et forsknings- og forskerutdanningsutvalg vurderer rektor å fremme forslag om opprettelse av et utdanningsutvalg etter tilsvarende modell. Rektorat og dekaner vil vurdere:

- utdanningsutvalgets mandat, hvor det utdypes nærmere hvordan utvalgets oppgave kan være knyttet til å sikre kvalitet i utdanning og understøtte rutinene for kvalitetsarbeid ved Kunsthøgskolen,
- løsninger som kan sikre koplingen mellom utdanningsutvalget og programrådene i avdelingen,
- løsninger som sikrer at beslutninger om utdanning som berører avdelingen skal drøftes i ledermøte for beslutning.

- kopling mellom forskning og utdanning

For å sikre kopling mellom forskning og utdanning kan det møte-teknisk legges til rette for at utdanningsutvalget og forskningsutvalget har sammenfallende møtetid 1-2 ganger pr studieår slik at de to utvalgene sammen kan drøfte saker som gjelder både utdanning og forskning.

2.3 Videre fremdrift

Tidsplan:

Rektor planlegger følgende tidsplan:

Lokal forskningsledelse:

- rollen som lokal forskningsledelse fastsettes senest i januar 2021,
- avdelingene etablerer interimløsninger for lokal forskningsledelse fra medio våren 2021,
- avdelingene pålegges å ha etablert faste løsninger for lokal forskningsledelse senest fra høstsemesterets start 15. august 2021,

Forsknings- og forskerutdanningsutvalg på institusjonsnivå:

- rektoratet fremmer forslag om etablering, mandat for et forsknings- og forskerutdanningsutvalg senest januar 2021,
- rektoratet fremmer samtidig forslag om prinsipp for sammensetning av forsknings- og forskerutdanningsutvalg som inkluderer lokal forskningsledelse som medlemmer,
- forsknings- og forskerutdanningsutvalg har første møte senest innen utgangen av høstsemesteret 2021.

Utdanningsutvalg på institusjonsnivå:

- rektoratet fremmer forslag om etablering, mandat og prinsipp for sammensetning av et utdanningsutvalg senest i løpet av våren 2021

Forslag til vedtak

Styret tar redegjørelsen om modell for forskningsledelse – lokal forskningsledelse til orientering